3.4. Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta

Tilivelvollinen: Hyvinvointi- ja viestintäjohtaja
Sitovuus: Valtuusto

Vesannon vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja kirjaston ja liikunta- ja kulttuuritoimen järjestämisestä. Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunnalle kuuluu lisäksi vastuu kotouttamisesta ja ennaltaehkäisevästä päihdetyöstä.

Valtuustoa sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI
Vesannon kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin yhdyspintojen kehittäminen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi	Toteutunut yhteistyö, kehitetyt toimintamallit
Hyvinvointityötä suunnitellaan ja arvioidaan tiedon perusteella, ja tulokset tehdään näkyviksi kuntalaisille ja päätöksentekijöille.	Toimialojen seurantaraportit Tulosten käsittely toimielimissä Kuntalaisille julkaistu vuosiyhteenveto

3.4.1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelukuvaus

Vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluissa on tavoitteena edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta. Palvelualueella tuotetaan ennaltaehkäiseviä palveluita ja toimia sekä luodaan mahdollisuuksia omatoimiselle hyvinvoinnin edistämiselle. Kuntastrategia ohjaa vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita. Vahvimmat kytkennät toiminnallamme on kuntastrategian strategiaprojektiin *Onnellisten ihmisten kylä.* Laadittujen hyvinvointitavoitteiden toteutumista seurataan osana talousarvioprosessia. Käytännön tasolla hyvinvointia edistävien tavoitteiden näkyvät toiminta- ja taloussuunnitelmassa sitovina tavoitteina.

Vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluissa työskentelee 4 työntekijää hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen, kirjaston, kulttuurin sekä liikunnan alueilla.

Vesannon hyvinvointisuunnitelma 2027

Hyvinvointi kuuluu kaikille – aktiivinen, yhteisöllinen ja saavutettava Vesanto

Johdanto. Vesannon hyvinvointisuunnitelman 2027 tavoitteet perustuvat laajaan hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan 2025–2029, vuoden 2025 hyvinvointi- ja TEAviisari-tietoihin, kouluterveyskyselyn tuloksiin sekä kuntastrategian valmistelussa tunnistettuihin painopisteisiin. Tavoitteissa on huomioitu myös lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten kokemukset, paikallisten toimijoiden yhteistyö sekä palvelujen saavutettavuus eri puolilla Vesantoa. Suunnitelma kokoaa

vuodelle 2027 keskeiset hyvinvointia, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja toimintakykyä vahvistavat toimenpiteet ja niitä kuvaavat mittarit.

1. Lapset ja nuoret

Päätavoite: Jokaisella vesantolaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus voida hyvin, kuulua yhteisöön, harrastaa ja vaikuttaa omaan arkeensa.

Tavoite	Toimenpiteet 2027	Mittarit
Harrastaminen ja liikkuminen ovat saavutettavia	• Järjestetään maksuttomia tai edullisia harrastus- ja lajikokeiluja. • Vahvistetaan koulupäivän aikaista liikkumista ja välituntitoimintaa. • Tarjotaan välinelainausta ja järjestöjen matalan kynnyksen toimintaa. • Huomioidaan kylillä asuvien lasten saavutettavuus ja kuullaan lasten harrastustoiveita.	• Kokeilujen ja osallistujien määrä • Välinelainausten määrä • Kokemus harrastusten saavutettavuudesta
Turvallinen mieli ja hyvä ryhmähenki	• Vakiinnutetaan nuorison hyvinvointitiimin toimintaa. • Ehkäistään kiusaamista ja vahvistetaan ryhmäytymistä. • Järjestetään säännöllistä nuorisotila- ja kohtaavaa nuorisotyötä. • Jatketaan yhteistyötä perheiden kanssa.	• Nuorisotilan toimintatunnit ja käyttöaste • Toimintaan osallistuneiden nuorten määrä • Kouluterveyskyselyn ryhmäilmapiiri- ja kiusaamistulokset • Nuorten palaute
Lapset ja nuoret vaikuttavat omaan arkeensa	• Vahvistetaan nuorisovaltuustoa sekä oppilas- ja opiskelijakuntia. • Toteutetaan varhaiskasvatuksen lapsiparlamentti ja sähköinen palautekanava. • Otetaan lapset ja nuoret mukaan tapahtumien, harrastusten ja tilojen suunnitteluun. • Kerrotaan näkyvästi, miten ehdotukset ovat edenneet.	• Osallistuneiden määrä • Aloitteiden ja ehdotusten määrä • Toteutettujen ehdotusten määrä • Kokemus kuulluksi tulemisesta

2. Muu väestö

Päätavoite: Vesantolaisilla on mahdollisuus ylläpitää toimintakykyään, osallistua yhteisön toimintaan ja löytää oma tapansa voida hyvin lähellä omaa arkeaan.

Tavoite	Toimenpiteet 2027	Mittarit

Liike on osa tavallista arkea	• Vahvistetaan liikuntaneuvontaa ja uuden kuntosalin käyttöä. • Tarjotaan kuntosaliopastusta sekä matalan kynnyksen liikuntaryhmiä. • Järjestetään työikäisille toimintaa työajan ulkopuolella ja ikääntyneille voima-, tasapaino- ja ulkoilutoimintaa. • Viedään toimintaa kylille ja tuetaan omaehtoista liikkumista.	• Liikuntaneuvonnan asiakkaat ja käynnit • Ryhmien ja osallistujien määrä • Kuntosalin käyttöaste • Kylillä järjestetyn toiminnan määrä
Yksinäisyydestä yhteisöllisyyteen	• Kehitetään Vesannon Valoa kuntalaisten olohuoneena. • Järjestetään avoimia kohtaamisia ja tapahtumia myös kylillä. • Tehdään järjestöjen ja seurakunnan toiminta näkyväksi. • Vahvistetaan vapaaehtoistoimintaa ja ikääntyneiden osallistumismahdollisuuksia.	• Vesannon Valon käyttöaste • Tapahtumien ja osallistujien määrä • Kylätoiminnan määrä • Koettu osallisuus
Järjestöt hyvinvointityön kumppaneina	• Kohdennetaan järjestöavustuksia HYTE-tavoitteisiin. • Järjestetään säännöllisiä järjestötapaamisia ja suunnitellaan tapahtumia yhdessä. • Mahdollistetaan kunnan tilojen käyttöä. • Tehdään vapaaehtoistyö näkyväksi ja kiitetään tekijöitä.	• Yhteistyössä toteutettujen toimintojen määrä • Mukana olevien järjestöjen määrä • Osallistujamäärät • Avustusten kohdentuminen HYTE-tavoitteisiin
Hyvinvointi on saavutettavaa myös kylillä	• Viedään liikunta- ja kulttuuritoimintaa kyliin. • Toteutetaan tapahtumia kyläyhdistysten kanssa. • Hyödynnetään asiointiliikennettä saavutettavuuden tukena. • Kehitetään retkeily- ja lähiliikuntamahdollisuuksia.	• Kylillä toteutettujen toimintakertojen määrä • Osallistujamäärät • Mukana olevien kylien määrä

3. Koko kunta: tiedolla johdettu hyvinvointityö

Päätavoite: Hyvinvointityötä suunnitellaan ja arvioidaan tiedon perusteella, ja tulokset tehdään näkyviksi kuntalaisille ja päätöksentekijöille.

Tavoite	Toimenpiteet 2027	Mittarit
Tiedolla johtaminen ja seuranta	• Sovitaan tavoitteille yhteiset vuosimittarit ja toimialojen vastuut. • Seurataan toteutumista vuoden aikana. • Käsitellään tulokset toimielimissä. • Julkaistaan kuntalaisille selkeä yhteenveto tehdyistä toimista ja saavutetuista tuloksista.	• Mittareiden toteutumisaste • Toimialojen seurantaraportit • Tulosten käsittely toimielimissä • Kuntalaisille julkaistu vuosiyhteenveto

Kytkentä strategiaan:
Onnellisten ihmisten kylä
Vastavirran edelläkävijä
Pienuus on vahvuus

Lautakuntaa sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI
Kuntalaisten hyvinvointi, terveys ja toimintakyky vahvistuvat	Liikuntaneuvonnan asiakkaiden ja käyntien määrä sekä vapaa-aikatoiminnan osallistujamäärä.
Kuntalaisten osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat.	Yhteistyössä järjestöjen ja kylien kanssa toteutettujen toimintojen sekä osallistujien määrä.
Kuntalaiset ja yhteistyötahot osallistuvat aktiivisesti kunnan mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen	Kuntalaisten ja yhteistyötahojen esittämien toiveiden ja palautteiden määrä ja edenneet toimenpiteet.

Riskit: Ohut organisaatio, taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa toimenpiteitä.

Hankkeet: AVI:n hankerahoitusten seuraaminen ja hakeminen

Hyvinvointi ja terveys	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot					
Toimintamenot	-80.760	-92.080	- 97.810	- 97.810	- 97.810
Toimintakate	-80.760	-92.080	- 97.810	- 97.810	- 97.810

Poistot ja arvon alentumiset					
Laskennalliset erät	-8.529	-4.470	-4.470	-4.470	-4.470

= sitovuus lautakuntaan nähden

3.4.2. Vapaa-aikatoimi

Tilivelvollinen Hyvinvointi- ja viestintäjohtaja
Sitovuus Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta

Kytkentä strategiaan:
Vastavirran edelläkävijä

Pienuus on vahvuus

Viisas ja vikkelä

Onnellisten ihmisten kylä

Palvelukuvaus

Vapaa-aikatoimi tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja kaikille kuntalaisille. Yhteisenä periaatteena palvelujen järjestämisessä on eri-ikäisten ryhmien huomioiminen palveluntarjonnassa, monikulttuurisuuden tunnistaminen ja suvaitsevaisuuden lisääminen. Palvelut ovat kuntalaisia kohtaavia palveluita, joita järjestetään matalalla kynnyksellä vastaten kuntalaisten tarpeisiin. Vapaa-aikatoimi jalkautuu mahdollisuuksien mukaan yhdistyskentälle antaen tukea ja ohjausta vapaaehtoistyölle.

Sitovuus valtuustoon nähden

TAVOITE	MITTARI
Tavoitteet ja toiminnot tukevat kuntalaisten hyvinvointia	Toteuma.
Toiminta tavoittaa kuntalaiset.	Viestinnän toteuma. Osallistumisen toteutuminen

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tarjoaa monipuolisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi koordinoi liikunta-alueiden ylläpitotoimia yhdessä kunnan teknisen toimen ja kuntalaisten kanssa. Kaikille kuntalaisille pyritään tarjoamaan harrastusmahdollisuuksia liikunnan parissa. Yhteistyötä tehdään kolmannen ja neljännen sektorin kanssa, jotta tarjonta hajaantuisi kaikkien saapuville. Liikuntatoimi tarjoaa liikuntaneuvontaa niille, jotka kokevat liikkumisessaan tai hyvinvoinnissaan olevan haasteita.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuritilaisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille erityisryhmiä unohtamatta ja järjestää kaikille avoimet kunnan juhlatilaisuudet. Kulttuuritoimi tukee kulttuuritapahtumien järjestämistä ja niistä tiedottamista ja mahdollistaa matalan kynnyksen osallistumisen taiteen kokemiseen ja tekemiseen omassa kunnassa.

Kulttuuritoimi panostaa lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen tarjoamalla erilaista kulttuuritoimintaa varhaiskasvatukselle ja koululle. Lisäksi huomioidaan kasvavan eläkeläisväestön sekä palvelukeskuksessa asuvien vanhusten että erityisryhmien kulttuuritarjonta. Kulttuuritoimen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. erilaiset tapahtumat, konsertit, teatteriesitykset, näyttelytoiminta, kotiseutuarkiston ylläpitäminen sekä Torpparimuseon toiminta.

Kirjaston kokoustila mahdollistaa pienimuotoisten tapahtumien järjestämisen. Kokoustilan käyttö on järjestöille maksutonta.

Järjestöyhdyshenkilötyö

Järjestöyhdyshenkilötyössä tehdään säännöllistä yhteistyötä 3. ja 4. sektorin toimijoiden kanssa. Kunta voi tukea järjestöjä paitsi rahallisesti (järjestöavustukset), mutta myös toiminnan ohjaamisessa. Kaikki aktiivisesti toimivat ja aktiivisuutta tavoittelevat yhdistykset pyritään tavoittamaan asetetun toimintakauden aikana ja järjestetään tarvittaessa koulutuksia ja työpajoja yhdistystoiminnan asioista. Pyritään lisääntyvään yhteistyöhön yhdistysten kesken. Vesannon Valon (talo) toiminnan kehittäminen jatkuu aktiivisesti yhteistyössä yhdistysten kanssa.

Vesannon kunnankirjaston palvelukuvaus

Vesannon kunnankirjasto tarjoaa kirjastopalveluja Vesannon kunnan asukkaille. Kirjasto on avoin myös kaikille muille asiakkaille. Vesannon kirjasto kuuluu Rutakko-kirjastoverkkoon, joka tuo laajemmat aineiston käyttömahdollisuudet käyttäjille. Vesannon kirjasto palvelee asiakkaita arkipäivisin ja omatoimikirjastona päivittäin 7 - 21.

Vesannon kunnankirjaston asiakaspalveluperiaatteet

Palveluhenkisyys

Asiakaspalvelu on tärkein tehtävämme. Haluamme palvella asiakasta laadukkaasti ja tehokkaasti. Olemme helposti lähestyttäviä ja meillä on aito pyrkimys ymmärtää asiakkaan tarpeita. Varmistamme tiedonkulun asiakaspalvelutilanteissa ja ohjaamme tarvittaessa asiakkaan hakemaan tietoa muualta. Pyrkimyksenämme on kehittää helposti saatavilla olevia asiakaslähtöisiä palveluja.

Pätevyys

Olemme ammattitaitoisia informaatioalan osaajia. Kehitämme ammattitaitoamme varmistaaksemme ajantasaisen ja monipuolisen palvelutarjonnan. Ohjaamme ja opastamme asiakkaita myös omatoimiseen kirjastonkäyttöön.

Luotettavuus

Toimimme johdonmukaisesti ja luotettavasti yhteisiä sääntöjä noudattaen. Olemme vaitiolovelvollisia asiakkaita koskevissa asioissa. Käsittelemme ja arkistoimme asiakastiedot luottamuksellisesti ja voimassa olevien lakien mukaisesti.

Kohteliaisuus

Kunnioitamme asiakasta. Olemme huomaavaisia ja ystävällisiä. Tervehdimme asiakasta ja puhumme hänelle kohteliaasti. Palvelemme asiakkaita yksilöllisesti ja kohtelemme heitä tasavertaisesti.

Vuorovaikutus

Tiedotamme palveluistamme aktiivisesti asiakkaillemme. Vältämme kirjastoslangia keskustellessamme asiakkaan kanssa. Keskeneräisistä palvelutilanteista viestitämme työtovereille. Arvostamme asiakkaan antamaa palautetta ja kehitämme palvelujamme saadun palautteen pohjalta.

Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Tarjoamme eri- ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista vapaa-aika- ja hyvinvointialueen palveluiden kautta. Kehitämme järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja tuemme järjestöjä työssään.	Toimintoihin osallistuneiden määrä, asiakaskyselyt, TEA-viisaritulokset Toteuma.

LIIKUNTAPALVELUT
Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy: -liikunta-alueet hyvässä kunnossa - kuntalaisten toiveiden huomioiminen	Kuntosalin käyttäjien määrä, liikuntahallin varaukset, ulkoliikunta-alueiden käyttäjät, kuntalaisten toiveet ja niiden toteutumisprosentti.
Paikallisten liikuntajärjestöjen ja -toimijoiden kanssa tehdään hyvää yhteistyötä	Järjestöfoorumit ja toteutunut järjestöyhteistyö
Liikunnanohjaus monipuolistuu: -kylillä tapahtuva toiminta -yrittäjien huomiointi	Yhteisö- ja yksilöohjauksen määrät ja tapahtumat.
Retkeilyreitit ja ulkoilualueet ovat hyvin hoidettuja ja houkuttelevia:	Luontotoiminnan määrä.

KIRJASTOTOIMI
Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Kirjaston kokoelmaa hoidetaan Rutakon kokoelmapolitiikan mukaisesti sekä paikalliset tarpeet huomioiden.	Lainauksien ja kirjastokäyntien määrä. Uuden aineiston hankinta suhteessa asukaslukuun
Kirjastossa järjestetään kirjallisuustapahtumia (luennot, kirjavierailut ym.) väh. 2 kertaa vuodessa.	Toteutuneet tapahtumat
Kirjaston kotipalvelu: Käynnit kerran kuukaudessa lomakausi pois lukien tai asiakkaan toiveiden mukaan harvemmin	Kotipalveluasiakkaiden määrä ja toteutuneet käynnit.
Lukuvuosittain luokille 1,3,5 ja 7 järjestetään kirjastonkäytön opetusta	Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan. Käyntien määrä.
Maahanmuuttajat huomioidaan kirjastopalveluissa	Toteutuneet maahanmuuttajille suunnatut kirjastopalvelut. Toteutuneet aineistoesittelyt.
Kirjaston digitaaliset palvelut kuntalaisille.	Kansallisen e-kirjaston lainat ja palveluun rekisteröityneet kuntalaiset. Rutakon tarjoamien e-palveluiden käyttäjämäärät, verkkosivuilla vierailut.

KULTTUURITOIMI
Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Kulttuuripalvelut ovat monipuolisia.	Kaikille kuntalaisille järjestettyjä kulttuuritapahtumia väh. 2 tapahtumaa/vuosi.
Tapahtumatuotantoa kehitetään yhdessä kolmannen sektorin kanssa.	Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt tapahtumat vuosittain.

Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteisöllisen asumisen yksiköihin.	Laadukas kulttuuritarjonta väh. 2 krt/yksikkö. Tapahtuma voi olla myös 3. sektorin järjestämä.
Varhaiskasvatuksen ja koululaisten kulttuuritapahtumia järjestetään vuosittain.	Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta väh. 2 krt/lapsi. Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistuvat tapahtumiin vähintään 1 krt/koululainen.
Poikkihallinnollisen kulttuurityöryhmän yhteydenpito on säännöllistä Yhteistyötahot kontaktoidaan alkuvuodesta ja kysytään/tarjotaan vaihtoehtoja toiminnasta asiakasryhmäkohtaisesti.	Toteutuneet tapaamiset, TEAviisarin pisteet.
Museotoiminnan haltuunotto ja kehittäminen.	Toteutuneet toimenpiteet.

JÄRJESTÖYHDYSHENKILÖTYÖ
Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Yhteystyön tekeminen järjestöjen toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Rakennetaan yhteystyöllä kuntalaisia palveleva kokonaisuus.	Järjestökyselyt, yhdistyskentältä ja kuntalaisilta saatu palaute.

Riskit: Vapaa- aikatoimessa työskentelee pieni määrä työntekijöitä, joilla jokaisella on pääsääntöisesti oma osaamisalueensa ja tehtävänsä. Riskinä on mahdollisten poissaolojen korvaaminen. Työntekijän poissaolo voi ilmetä hetkellisesti toimintojen supistumisena.

Hankkeet: Hanketarjontaa seurataan valppaana liikunta- ja kulttuuritoimessa. Kunnan omavastuuosuus rahoituksissa huomioitava monessa hankkeessa etukäteen.

Vapaa-aikatoimi	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	49.196	11.000	11.000	11.000	11.000
Toimintamenot	-462.010	-364.960	-455.540	-455.540	-455.540
Toimintakate	-412.814	-353.960	-444.540	-444.540	-444.540
Poistot ja arvonalentumiset	-16.926	-15.220	-19.730	-19.730	-19.730
Laskennalliset erät	-185.960	-33.170	-33.170	-33.170	-33.170
= sitovuus lautakuntaan nähden					

3.4.3. Kotouttaminen

Tilivelvollinen Hyvinvointi- ja viestintäjohtaja,
Sitovuus Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta

Palvelukuvaus

Kotouttamistyö on lakisääteistä ja sitä ohjaa Laki kotouttamisen edistämisestä (681/2023). Kotouttamisen tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen. Kotouttaminen on kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla. Kotouttamislainsäädännön uudistus tuli voimaan vuoden 2025 alusta ja asettaa kunnille yhteistyövelvoitteita sekä omia tehtäviä kotouttamisen alueelle. Vesannon kunta on järjestänyt kotouttamistyön yhdessä Keiteleen ja Tervon kuntien kanssa.

Viranomaisen tulee järjestää tulkkausapua asiakkaan sitä tarvitessa. Kuntien tulee tehdä maahanmuuttajille alkukartoitus sekä henkilökohtainen kotouttamissuunnitelma. Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Kunnan tulee huolehtia, että kunnan palvelut soveltuvat maahanmuuttajille sekä että maahanmuuttajille tarkoitetut lakisääteiset toimenpiteen ja palvelut järjestetään siten kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kytkentä strategiaan:
Viisas ja vikkelä

Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Kotoutuminen tapahtuu arjessa, tapahtumissa ja yhteisöissä	Kotoutujien määrä tapahtumissa
Maahanmuuttajien hyvinvointia ja kotoutumista tuetaan kaikilla palvelualueilla ohjauksen, tuen ja tulkkauksen keinoin.	Toteutuma.
Maahanmuuttajille tarkoitettuja toimenpiteitä ja palveluita toteutetaan laadukkaasti kotouttamisesta vastaavien viranhaltijoiden toimesta	Työllistyneiden ja koulutukseen hakeutuneiden määrä, tukien hakijoiden määrä, kielen opiskeluun hakeutuneiden määrä, harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuneiden määrä. Yrittäjyysneuvontaa saaneiden määrä.

Riskit

Kotoutujat eivät työllisty ja jäävät näin irrallisiksi yhteisöstä.

Hankkeet

Ei meneillään olevia hankkeita

Kotouttaminen	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot		20.000	15.000	15.000	15.000
Toimintamenot	-7.584	-39.110	-2.890	-2.890	-2.890
Toimintakate	-7.584	-19.110	-12.110	-12.110	-12.110

Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-379	-1.660	-1.660	-1.660	-1.660
= sitovuus lautakuntaan nähden					

3.4.4. Ennaltaehkäisevä päihdetyö

Tilivelvollinen Hyvinvointi- ja viestintäjohtaja,
Sitovuus Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta

Palvelukuvaus

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) ohjaa päihdehaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tehtävää työtä. Työ kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön ehkäisyn ja vähentämisen. Ehkäisevä päihdetyö on kaikki toimialat lävistävää. Työtä koordinoi hyvinvointi- ja viestintäjohtaja. Varsinainen asiakastyö tehdään hyvinvointialueen palveluissa. Yhteistyötä ja yhdyspintatyötä tehdään hyvinvointialueen, alueellisen koordinoinnin sekä kolmannen sektorin kanssa. Kunta huolehtii, että ehkäisevä päihdetyö on pitkäjänteistä, koordinoitua ja kaikkiin kuntalaisiin kohdistuvaa. Kunta seuraa päihdeoloja ja tarjoaa tietoa alueen asukkaille.

Kytkentä strategiaan:
Onnellisten ihmisten kylä

Sitovuus lautakuntaan nähden

TAVOITE	MITTARI
Luodaan tiivis yhdyspintatyö hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa Ennaltaehkäisevä päihdetyö lävistää kaiken kunnan työn ja siihen osallistuvat kaikki palvelualueet.	Toteutunut yhteistyö, alueellisen päihdekyselyn tulokset
Edistetään hyvinvointia ehkäisemällä päihde- ja pelihaittoja tukemalla lasten ja nuoren kasvua, vahvistamalla perhesuhteita ja koulussa selviytymistä.	Varhaiskasvatuksen ja koulun tekemä päihdekasvatus
Hyvinvoinnin tukeminen ja terveellisten elintapojen vahvistaminen ja tiedon jakaminen viestimällä esim. teemapäivien yhteydessä.	Toteutuneet viestinnät.

Riskit: Ehkäisevän päihdetyön yhteistyö ei toteudu kaikkien tahojen kanssa. Vaikuttavuuden arvioinnin kehittymättömyys.

Hankkeet: Ei meneillään olevia hankkeita.

Ennaltaehkäisevä päihdetyö	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot					

Toimintamenot	-6.716	-7.870	-4.050	-4.050	-4.050
Toimintakate	-6.716	-7.870	-4.050	-4.050	-4.050
Poistot ja arvon-alentumiset					
Laskennalliset erät	-350	-350	-350	-350	-350
= sitovuus lautakuntaan nähden					

Vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	49.196	31.000	26.000	26.000	26.000
Toimintamenot	-574.238	-496.150	-577.120	-577.120	-577.120
Toimintakate	-525.042	-465.150	-551.120	-551.120	-551.120
Poistot ja arvon-alentumiset	-16.926	-15.220	-19.730	-19.730	-19.730
Laskennalliset erät	-200.935	-40.400	-40.400	-40.400	-40.400
= sitovuus valtuustoon nähden					

3.5.2. Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja, elinkeinoasiantuntija
Sitovuus: Kunnanhallitus

Palvelukuvaus

Vesannon elinvoimatyöllä vahvistetaan yritysten toimintaedellytyksiä, edistetään työllisyyttä ja lisätään kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana ja yritysten toimintaympäristönä. Työ perustuu paikallisten vahvuuksien hyödyntämiseen sekä kunnan, yritysten, asukkaiden ja muiden toimijoiden yhteistyöhön. Tavoitteena on, että Vesannolla on hyvät edellytykset yrittää, tehdä työtä ja rakentaa arkea.

Vuonna 2027 työ keskittyy erityisesti olemassa olevien yritysten jatkuvuuden ja uudistumisen tukemiseen, uuden yritystoiminnan ja investointien edistämiseen sekä työvoiman ja osaamisen saatavuuden parantamiseen. Samalla vahvistetaan Vesannon tunnettuutta ja yritysten ja kunnan välistä yhteistyötä. Yritysten tarpeita selvitetään aktiivisesti, ja yhteisesti sovittuja kehittämistoimia viedään käytäntöön yhdessä SavoGrown ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Yritysneuvonnan palvelut tuottaa SavoGrow. Maksuton ja luottamuksellinen neuvonta palvelee yrittäjyyttä suunnittelevia ja toimivia yrityksiä yritystoiminnan eri vaiheissa. Yrityksiä tuetaan perustamisessa, liiketoiminnan kehittämisessä, rahoituksen ja investointien suunnittelussa sekä omistajanvaihdoksiin valmistautumisessa. Yritysten tarpeisiin etsitään sopivia asiantuntijoita, yhteistyökumppaneita ja kehittämispalveluja.

Vuonna 2027 elinkeinotoimen painopisteinä ovat yritysten jatkuvuuden ja uudistumisen tukeminen, yrittäjyyden edistäminen sekä yritysten sijoittumiselle ja investoinneille suotuisan toimintaympäristön kehittäminen. Yritysten tarpeita selvitetään säännöllisillä yhteydenotoilla ja yrityskäynneillä. Yritysten ja kunnan yhteistyötä vahvistetaan, ja esiin nousseita kehittämistarpeita viedään suunnitelmallisesti eteenpäin.

Työvoiman ja osaamisen saatavuutta edistetään yhteistyössä yritysten, työllisyyspalvelujen ja oppilaitosten kanssa. Yrittäjyyskasvatuksella lisätään nuorten työelämätuntemusta ja tietoa paikallisista